

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322200415
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4322200415.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o maloleté deti X.É.: A., nar. XX.XX.XXXX a K., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: A. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., D. Q.. XXX/XX, otec neuvedený, na návrh starej matky: C. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., D. Q.. XXX/XX, o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka - stará matka mal. detí sa podaným návrhom domáhala zverenia mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že o mal. deti, ktoré sú jej vnúčatá sa stará už dva roky. Matka maloletých sa o deti nestará, keďže má priateľa, ktorý sa o deti nechce starať, nakoľko nie je ich otcom. Deti týral a bil, preto ich zobrala k sebe. Matka detí jej odovzdáva rodinné prídavky, aj niečo deťom kúpi, keď má peniaze. Mal. deti navštevuje. Návrh v minulosti nepodala, keďže len teraz jej matka detí povedala, nech si ich nechá „napísať na seba“ keďže sa o ne stará. Sama má tri plnoleté a tri maloleté deti. Má určité problémy so svojimi deťmi. Jej dcéra S. sa dopúšťa krádeží a jej plnoletá dcéra A. je v súčasnosti vo väzbe. Potvrdila, že mal. A. niekedy nechodí do školy, ale vždy má papier od lekára. Poprela, že vnučka nechodí v čistom oblečení do školy. Uviedla, že sa už o mal. deti bude riadne starať. Nejde jej len o peniaze, ale predsa len matka detí dostáva málo peňazí. Aj keď jej mal. deti nebudú zverené rozhodnutím súdu, bude sa o ne starať.

2. Matka súhlasila s návrhom. Uviedla, že mal. deti sú u jej matky, keďže jej priateľ ich odmieta. Raz za týždeň chodí za nimi, svojej matke odovzdáva rodinné prídavky. Spolu má

päť detí, ale len dve má v osobnej starostlivosti a teraz očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa. Aktuálne býva v domácnosti navrhovateľky, keďže z podnájmu boli vystahovaní. Jej priateľ pracuje v Českej republike.

3. Kolízny opatrovník navrhol podaný návrh zamietnuť. Poukázal na to, že navrhovateľka riadne nezabezpečuje výchovu svojich mal. detí a preto pre mal. deti nie je správnym vzorom.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Mal. deti sa narodili z mimomanželského pomeru. Otec detí nie je známy. Zo zhodného tvrdenia navrhovateľky ako i matky mal. detí vyplýva, že dva roky faktickú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje navrhovateľka, keďže ich súčasný partner matky odmieta. Matka deti pravidelne navštevuje, navrhovateľke odovzdáva alikvotnú časť rodinných prídavkov, ktoré prináležia mal. deťom.

4.1. V čase začatia konania matka s priateľom a spoločnými deťmi bývali v ubytovni. V čase rozhodnutia súdu už bývali v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou. Matka má tiež vyživovaciu povinnosť k mal. P., nar. XX.XX.XXXX a mal. S., nar. XX.XX.XXXX, ktoré deti sú v jej osobnej starostlivosti ako i k mal. W., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 28.04.2021 č. k. 17P/124/2020-37 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti p. D.. Žije v spoločnej domácnosti s priateľom. Matka poberá rodinné prídavky vo výške 103,52 eur, dávky v hmotnej núdzi 146,- eur mesačne.

4.2. Navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý je poberateľom invalidného dôchodku. Navrhovateľka poberá rodinné prídavky vo výške 77,64 eur a dávky v hmotnej núdzi vo výške 133,90 eur mesačne. Má vyživovaciu povinnosť k mal. S., nar. XX.XX.XXXX a Z., nar. XX.XX.XXXX.

4.3. Mal. S. (dcéra navrhovateľky) sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti, ktorá skutočnosť vyplýva z uznesenia OR PZ Levice o trestnom stíhaní (čl. 62), zanedbáva povinnú školskú dochádzku. Ďalšie dieťa navrhovateľky A., ktorá počas konania 27.07.2022 dovŕšila plnoletosť, sa opakovane dopúšťala trestnej činnosti (krádeží) a v súčasnosti je vo výkone väzby, nakoľko sa mala dopustiť lúpeže.

4.4. Mal. A. navštevuje základnú školu. Zo správy doručenej kolíznym opatrovníkom (čl. 47) vyplýva, že podľa oznámenia triednej učiteľky maloletej jej dochádzka do školy je nepravidelná. Do školy chodí nepripravená, nemá zabezpečené všetky pomôcky. Nechodí do školy vždy umytá a v čistom oblečení. Mal. K. údajne navštevuje materskú školu, pričom do dňa rozhodnutia súdu nebolo súdu ohľadne maloletej doručené hodnotenie.

4.5. Z lekárskej správy vyplýva, že navrhovateľka je zdravá. Napriek jej tvrdeniu o bezúhonnosti z Registra trestov vyplýva, že bola trestným rozkazom tunajšieho súdu zo dňa 16.06.2022 sp. zn. OT/50/2022 uznaná vinnou zo spáchania prečinu krádeže. Bol jej uložený trest odňatia slobody dva mesiace s podmieneným odkladom, so skúšobnou dobou v trvaní 12 mesiacov.

5. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,

6. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

7. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

8. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

9. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

10. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloleťmu dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleťé dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

11. Zverenie maloleťé dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov a musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia a týmto výchovným opatrením dochádza k faktickému obmedzeniu

rodičovských práv. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny, ako aj subjektívny charakter. Pôjde jednak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleťé dieťa (napr. nepriaznivý zdravotný stav oboch rodičov, výkon trestu odňatia slobody a pod.), ale aj o prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezáujmu rodičov o maloleťé dieťa a jeho výchovu.

12. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že navrhovateľka výkon osobnej starostlivosti o mal. deti zabezpečuje skoro dva roky, ktorú skutočnosť matka detí potvrdila. Súd návrh ako nedôvodný zamietol, keďže dokazovaním bolo preukázané, že navrhovateľka starostlivosť o mal. deti nezabezpečuje na požadovanej úrovni, keďže mal. A. vymeškáva z vyučovania, do školy chodí nepripravená a bez adekvátnych školských pomôcok. Závažnejším dôvodom, pre ktorý súd návrh zamietol je skutočnosť, že navrhovateľka sa v nedávnej minulosti dopustila úmyselnej trestnej činnosti (krádež), pričom i jej deti, ktorých osobnú starostlivosť zabezpečuje, sa dopúšťajú opakovane trestnej činnosti, pričom mal. S. zanedbáva povinnú školskú dochádzku. Za daných okolností navrhovateľka nespĺňa morálne predpoklady pre výkon náhradnej osobnej starostlivosti a spôsobom svojho doterajšieho života ako i života jej detí nezaručuje, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletých detí.

13. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).